

σε μία διαλεξή του περί του Harvey και της θεωρίας του περί της κυκλοφορίας του αίματος, λέγει ότι εκ των συγχρόνων δεν την παραδέχονταν παρά οι κάτω των τεσσαράκοντα ενιαυτών γεγονότες· απαρύλαχτα δε και ο Darwin στον προλόγόν του της Καταγωγής των Ειδών γράφει ότι δεν θα πεισθούν από το βιβλίο του παρά τα νέα κ' εύμαλακτη πνεύματα.

Ποιός όμως μπορεί δίκαια να ξεχωρίσει το μυαλό της σύγχρονης Νεότητος από το γεροντικό και άμαλαχτο του Μιστριώτη, το ανεπιτηδεύτατο και άνικανότατο παραδοχής και κατανοήσεως του Νέου, ένεκα της ειδικής νόσου του γήρατος και του Σχολαστικισμού, της αποστεώσεως;

Άλλ' όταν το πνεύμα των Νέων έχασε τα χαρακτηριστικά προτερήματα του πνεύματος της Νεότητος, την όρεξιν διά την έρευνα του Καινοφανούς και την δύναμιν της αποδοχής και κατανοήσεως μιας νέας Ιδέας, δικαιούμεθα μού φαίνεται να πούμε ότι το πνεύμα των νέων αυτών, έγερσε πρόωρα, είχε ξεθυμασμένο κ' εκφυλο, και δεν είχε γιά τη ζωή.

Και νομίζω ότι κατ' αυτόν τον τρόπον και από μια τέτοιαν αποψήν έπρεπε να εξετασθώ η ύγεια του πνεύματος των νέων μας, οι όποιον δεν άρκεύνται μέχρι τούδε να τάσσονται άμέσως και άμελέτητοι με το μέρος κάθε παλαιάς γνώμης και κάθε σκαλοφυγμένης ιδέας, αλλά έστερξαν τελευταία να χειροκροτήσουν τον άσεδέστατον ύβριστή του πολιτισμού και της πατρίδας μας, τον συμβουλευόσαντα ότι στα 1904 πρέπει να πνίξη η Νεολογία την επισημονική συζήτηση και πρέπει να έμποδίσουν την έλευθερίαν του λόγου και της αισθητικής αντίληψης.

Έκείνο όμως που μάς απελπίζει είναι ότι όχι μόνον αυτά ήνέχθησαν οι φοιτηταί μας, αλλά υπερεθεμάτισαν εις όσα μόνον η γνωστή έγωιστική κακία και άπαισιότητα του γήρατος δύναται να έξερνή κατά των ιδεών του μέλλοντος.

Και διέψευσαν οι νέοι μας αυτές και άλλας ιδιότητας του πνεύματος της νεότητος, το τολμηρόν δηλαδή και την διά της τόλμης άποδεικνυμένην αυτοπεποίθησιν. Διότι θα είχε μωρός ο φανταζόμενος ότι απέδειξαν τόλμην και αυτοπεποίθησιν οι ταραξίαι της όδοι Σταδίου, οι ύβρισται ανθρώπων άγωνιζομένων ένα επισημονικόν άγών.

Η πραγματική τόλμη του πνεύματος άποδεικνύεται από την άνάγκην, την όρεξιν και την όρμην με την όποιαν άσπάζεται την συζήτησιν πάσης νεωτέρας θεωρίας και πάσης νεωτεριστικής ιδέας. Η δε αυτοπεποίθησις βλέπει παντού και πάντοτε θεμιτόν και άγαθόν τον άγώνα, δεν φοβείται δε ποτέ και δεν φαντάζεται μήτε λαγούμια, μήτε προδοσίας, μήτε καρτέρια.

Άλλ' ενφ' αυτό θα πη αυτοπεποίθησις και τολμηρό πνεύμα της νιότης, τί έκαμαν οι φοιτηταί μας υπό τας έμπνεύσεις του κακομόρφου όδηγού τους;

Τρέμοντες, έφρόντισαν διά καχυποπτών σπερμολογημάτων ν' άποφύγουν την έλευθεράν έρευναν επισημονικού ζητήματος, το όποιον από δύο χιλιάδων έτών παραμένει άλυτο προς βλάβην του Έλληνικού πνεύματος, της Έθνικής προόδου και της επισημονικής αλήθειας.

Κ' είπα τρέμοντες, διότι κάθε έάσμα Βουλάρου και κάθε άδικαιολόγητη ύπόνοια μηχανών καταστροφής καταχθονίων, άποδεικνύει την καχυποψία του δραματιζόμενου κ' έπομένως την έλλειψη αυτοπεποιθήσεως, ήτοι την άτολμία του.

Μα το τρικλίσιμα στο βάδισμα και η καχυποψία, όπως η έμμονη στα παλιά και η τσιγγούνικη συν-

τηρητικότητα είναι χαρακτηριστικά έλαττώματα και κουσούρια του αποστεωμένου, του γεροντικού, του ξεθυμασμένου μυαλού.

Με κάποιαν όμοιαν σειράν συλλογισμών ο ψυχολόγος θα έδικαιούτο ν' άποφανθώ, ότι τα φοιτητικά τερτίπια είναι τρανοτάτη απόδειξις της σαπίλας της Ρωμποσύνης και του άπελπιστικού μέλλοντος του τόπου μας, άφού οι νέοι μας είναι φανερά κατά το μυαλό—έναν άλλος άς πη και γιά το σώμα—περισσότερο γέροι από τους συντηρητικούς γέρους ενός πολιτισμένου και ζωντανού Κράτους.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΥΠΟ Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

Είναι ο τίτλος της τελευταίας μελέτης που εξέδωκεν ο Ν. Χατζιδάκις γιά το γλωσσικό ζήτημα, και η όποια συνοψίζει τη γνώστη θεωρία του κ. Χ., δηλ. την ιστορική δικαιολόγησιν της διγλωσσίας μας.

Δεν είναι η δουλιά του «Νουμά» να συζητήσει με τον κ. Καθηγητή, παρά άναφέρει το βιβλίο από χρονογραφικό καθήκον πρὸς τους άναγνώστες του. Ο «Νουμάς» που δε βλέπει μονάχα στο παρελθόν, παρά άποδέλπει, και πρό πάντων, στο μέλλον, ένα μονάχα έπιχείρημα έχει να άντιτάξω στη θεωρία του κ. Χ., ένα έπιχείρημα μεγάλο, πολύ μεγάλο, που βαστά όχτώ σελίδες, που τυπώνεται σε χιλιάδες αντίτυπα και βγαίνει κάθε Κυριακή. Με άλλα λόγια το έπιχείρημά μας είναι ο ίδιος ο «Νουμάς», η ύπαρξη του «Νουμά» ή λαχτάρα με την όποια τον περιμένουν κάθε Κυριακή οι άναγνώστες του. Τη σημασία αυτού του έπιχειρήματος πρέπει να την ένοη καλῶς ο κ. Χ., που ξέρε καλῶς την ιστορία και έπομένως γνωρίζει την εξέλιξη που περνάει κάθε πράγμα που είναι προορισμένο να μεγκλώση και να κυριαρχήσει.

Μολταυτά η μελέτη του κ. Χ. περιέχει και μερικά νέα έπιχειρήματα. Το σοβαρώτερον άπ' όλα είναι ότι η «Άστραπή», (προσέξτε) νκι μαλιστα, ή «Άστραπή», ονόμασε τη γλώσσα τη δημοτική, πώς νομίζετε; άλαμπουρνέζικη. Φρίκη! Σ' αυτό το άλαμπουρνέζικο έπιχείρημα του κ. Χ. όμολογούμε πώς είμαστε άπαράσκευοι γιά να άπαντήσουμε. Χρειάζεται μελέτη, μελέτη τουλάχιστο τόση όση έκαμε και η «Άστραπή» γιά να μάς ρίξη αυτόν τον κεραινό.

Και δε συνισφέρει μονάχα ή «Άστραπή» ότ' η μελέτη του κ. Χ., αλλά και πολλών άλλων σπουδαίων γλωσσολόγων τη γνώμη καταδέχεται ο κ. Χ. να πάρη γιά βοήθεια. Στίχοι του «Ρωμηού» άναφέρονται εκεί μέσα, ή γνώμη του κ. Γενναδίου στους «Times», ή γνώμη της «Έφημερίδος» του Κορομηλά και τέλος παρατηρεί ο κ. Χ. πώς όλοι σχεδόν όσοι είπαν δημόσια τη γνώμη τους έσυμφώνησαν πώς ή γλώσσα αυτή «ούτε λαλουμένη τις υπό του έθνους είναι ούτε νοείται υπό του Έλληνικού λαού».

Την τελευταία φράση έμεις την ύπογραμμίσουμε, γιάτι αυτή πιά μάς έγέννησε όρισμένως την ύποψία (ο Θεός να μάς συχωρέση) μήπως ο κ. Χ. δεν πιστεύει όσα γράφει. Και η ύποψία αυτή περισσεύει, σ' ένα άλλο μέρος, όπου λέγει: «ποία τις άρα γε είναι ή συνιστώμένη ύπ' αυτών, πασίγνωστος μεν κατά τους συνιστώντας αυτήν, άγνωστος δε εις ήμάς τους άλλους Έλληνική αυτή γλώσσα;»

Και είναι πολλά τα μέρη του βιβλίου όπου η είλικρίνεια του συγγραφέως άφίνει γιά στον άναγνώστη και πάει περίπατο. Π. χ. «Νυν δε συμβαίνει, ώστε τα μέν εν τη γραφομένη εκδιδόμενα βιβλία ν' άναγινώσκωνται, τα δε εν τη ούτω λεγομένη δημοτική γραφόμενα ούχι, και τα μέν περιοδικά και αϊ έφημερίδες υδσαι εκδιδόνται εν τη γραφομένη να διατηρώνται, τα δε εν τη νεοτεύκτω των όπαδών της δημοτικής να εξαφανίζωνται. Και τοις τυφλοίς άρα δήλον, ότι «σαφέστερα και προσφιλέστερα τοις πολλοίς, τῷ έθνει νείναι τα εν τη γραφομένη συντασσόμενα...» Ίδιαιτέρως φροντίζει ο κ. Χ. γιά τους «πολλούς» και πρό πάντων γιά τους «τυφλούς» και φαίνεται πώς γι' αυτούς έχει γράψει το βιβλίο του. Έμεις όμως ξέρουμε κι' ο ίδιος βέβαια το ξέρε, πώς, γιά να είναι σωστό ένα πράγμα, δεν είναι άπαραίτητο να είναι «προσφιλές τοις πολλοίς και δήλον τοις τυφλοίς», και πώς με το να μην έζησαν ο «Διόνυσος» ή «Τέχνη» και ο «Πατριώτης» δεν έπεται πώς δε θα ζήσει και η δημοτική.

Άλλο παράδειγμα της καλοπιστίας του συγγραφέως: «ο κ. Έμ. Ροιδης ο συντάξας βιβλίων όλόκληρον κατά της καθαρεύουσας—σημειώσαι καλῶς! εν αὐτῇ τάττη τη ψεγομένη καθαρεύουσα...» Ο κ. Χ. δε λησμονεί, ότι γράφει γιά τους πολλούς και γιά τους τυφλούς. Άν έγραφε γιά μάς, που διαβάσαμε το Ροιδη και ξέρουμε πόσο καλῶς δικαιολογείται γιάτι έγραψε στην καθαρεύουσα, που ξέρουμε πώς και ο Krumbacher το άναφέρει αυτό και τον δικαιολογεί επίσης,

με τα κοπάδια, άφού τους έμαθον καλῶς το κασιτί. Πῶς πρέπει να βόσκουν πριν το μεσημέρι, πώς άμα πέσ' ή ζέστη, πότε να τα πηγαινούν στο πύτισμα, πότε να τα γυρίζουν στο μαντρί, γιά ποιῶ να μεταχειρίζονται την άγκλίτσα και γιά ποιῶ μονάχα τη φωνή. Κ' εκείνοι ήταν πολύ χαρούμενοι σάν να πήραν μεγάλη έξουσία κι' άρχισαν τα γίδια και τα πρόβατα περισσότερο από όσο συνήθιζαν οι βοσκοί, γιάτι ή μια θαρρούσε γιά αίτία του γλυτωμού της το κοπάδι κι' ο άλλος θυμόταν πώς πετχμένο, γίδα τόν άνάθρεψε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Άνοιξης ήταν άρχη κι' όλα λουλούδιζαν τ' άνθια στα δάση, στα λιβάδια, στα βουνά. Τώρα άρχιζε το βοητό της μελισσας, το κελάρημα των πουλιών, τα χοροπήματα των ιογέννητων κοπαδιών χοροπηδούσαν τ' άρνια στα όρη βόηζαν στα λιβάδια οι μέλισσες, γέμιζαν με τραγούδια τις λαγκαδιές τα πουλιά. Άφού λοιπόν όλα ήσαν στον καιρό τους, οι γέροι και οι νιοί μιμούνταν όσα άκούγαν κ' έβλεπαν· άκούγοντας τα πουλιά να λαλούν, τραγουδούσαν· βλέποντας να χοροπηδούν τ' άρνια, λαφροπηδούσαν· και σάν τις μέλισσες μάζωναν άνθια, κι' άπ' αυτά άλλα τα βόσκον στα στήθια τους κι' άλλα πλέκοντας στεφανία, τα πήγαιναν στις Νύμφες. Κ' έκαναν το καθήκον μαζή, βόσκοντας ο ένας κοντά στον άλλον. Και πολλές φορές ο Δάφνης περιμάζεψε όσα πρόβατα ξεμάχαιναν·

πολλές φορές ή Χλόη τις πιό ζωηρές γίδες τις σαλαγούσε από τους χαρμένους· και κάποτε ο ένας φύλαξε και τα δυο κοπάδια· γιάτι ο άλλος καταγίνονταν σε παιγνίδι. Κ' ήταν τα παιγνίδια τους τσπάνικα και παιδιάτικα. Έκείνη βγαίνοντας άπ' το πρωί να μαζεύει βούρλα, έπλεκεν άκριδοπαγίδες· κ' έχοντας το νού της σ' αυτό παραμελούσε το κοπάδι. Έκείνος άφού έκοφτε καλάμικ ψιλά και τρυπούσε τα χωρίσματα στους κόμπους και τα κολνούσε με μαλακό κέρι, γυμνάζονταν ως το βράδυ να παίζει το σουραύλι· και καμιά φορά έπιναν γάλα και κρασί, και τις θροφές που έφερναν από το σπίτι τους τις μοιράζονταν. Συχνότερα θάβλεπε κανέναν νάναι χωρισμένα τα κοπάδια παρά ή Χλόη κι' ο Δάφνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'.

Κ' ενφ' αυτό έπαιζαν έτσι, τέτοια φροντίδα ο Έρωτας τους έδωσε. Λύκαινα, άναθρέφοντας μικρά κουτάβια, από τα κοντινά χτήματα πολλές φορές άρπαξεν άπ' άλλα κοπάδια, γιάτι πολλή θροφή χρειαζόνταν γιά το θρέψιμο των μικρών της. Γιὰ τοϋτο, άφού μαζεύτηκαν νύχτα οι χωριανοί, άνοιξαν λάκκους μια όργια το πλάτος και τέσσερες το βάθος και το περισσότερο χῶμα το σκορπίζουν, φέρνοντας το μακριά· ύστερα, άφού άπλωσαν ξύλα ξερά από πάνω από το στόμα του λάκκου έπάτησαν καλῶς τ' άποδελοιπο χῶμα γιά να πάρει ή γῆς την προτεμνή της μορφή, που κι' αν λαγώς

περάσει τρέχοντας να σπάει τα ξύλα, γιάτι ήταν πιό αδύνατα κι' από άχερα, και τότε να μπορέσει να μάθε ότι δεν ήταν γῆς, μόνο άπομίμηση γῆς. Τέτοιους πολλούς λάκκους και στα όρη και στις πεδιάδες αν κι' άνοιξαν, την λύκαινα δεν μπόρεσαν να την πιάσουν, γιάτι αυτή νοιώθει και την ψεύτικη γῆς, μα πολλές γίδες και πρόβατα, άφάνισαν παρόλ' όλο και το Δάφνη με τέτοιο τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'.

Τράγοι, άφού θυμώσαν, πιάστηκαν και του ενός το ένα κέρατο, σάν έγινε πιό δυνατό το χτύπημα, σπάει κι' από τον πόνο μουγκρίζοντας τββαλε στη φευγάλα· μα ο νικητής άκοιλοβώντας κατά πόδι τον κυνηγούσε άκατάπαυστα. Λυπάται ο Δάφνης γιά το κέρατο και θυμωμένος με την κακία του νικητή, άφού άρπαξε ξύλο και την άγκλίτσα, τον κυνηγούσε. Και καθώς ο τράγος ξέφυγε κ' εκείνος με θυμόν τον κυνηγούσε, δεν έβλεπαν καλῶς μπροστά τους και πέφτουν κ' οι δυο μέσα σε λάκκο· ο τράγος πρώτα κ' ύστερα ο Δάφνης. Αυτό όμως έσωσε το Δάφνη, γιάτι ο τράγος χρησίμεψε γιά στήριγμα στο πέτσιμο· κ' εκείνος κλαίγοντας πρόσμενε αν θαρχόταν κανέναν να τον τραβήξει. Η Χλόη όταν είδε το περιστάτικό φτάνει τρέχοντας στο λάκκο, κι' άφού είδε πώς ζει φωνάζει γελιδάρη από τα κοντινά χτήματα γιά βοήθεια. Σάν

που ξέρουμε πώς και ο Άνδρεάδης έγραψε στην καθαρεύουσα για παρόμοιους λόγους, αν έγραφε για μας ο κ. Χ. που τα ξέρι όλ' αυτά, δε θα εξέφραζε το θαυμασμό του τάχατες για το πραξικόπημα του Ροίδη. Το έκαμε όμως γιατί ξέρι πώς στον κοσμική πιάζουν τέτοια κόλπα θεατρικά.

Δε λείπει από τη μελέτη του κ. Χ. ούτε το κλασικό επιχείρημα, πώς χωρίς την καθαρεύουσα το έθνος δε θα μπορούσε να επικοινωνήσει με την αρχαία φιλολογία.

Τέλος πάντων το βιβλίο το συνιστούμε θερμότατα στους τυφλούς, γιατί περιέχει αληθινά όλα τα καταλλήλα για αυτούς επιχειρήματα. Και είναι φυσικό οι πρόμαχοι της καθαρεύουσας να έχουν συμπάθεια και να εργάζονται για αυτήν την τάξη των ανθρώπων, άρρη την εδαιμοσύνησαν αυτοί και οι προκάτοχοί τους.

ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Άπ' τη ματιά, που μοιάζει
Σαν άτσαλένιου μαχαίρις λεπίδα,
Κάποια νυχτιά, που σ' είδα,
Στά στήθια μου γεννήθη ένα μαράζι.

Και θέριασε κι' απλώθηκε ως το νοῦ μου
Πύρινη λάδα κι' άσβεστη, που καίει
Τη δύναμη του λογισμού μου.
—Ω, κάποια θλίψη άλλιώτικη μέσα μου! σιγοκλαίει!

Κι' όλο σε φέρνει ο νοῦς μου εμπρός μου
Βουή, με τη ματιά αναμένη,
Σαν τη χαλάστρα Μοίρα ενός αϊθέριου κόσμου,
Που κάθε ρετίλιο τρόπαιο πάνου στα ρετίλια στάνει

Μες στη θλιμμένη ώρα
Του χαλασμού φως άπαλό δε λάμπει,
Μόνο η ματιά σου η άτσαλένια τώρα
Διώχνει και τα στεγνά του νοῦ μου θάμνη.

Κ' η Χίμαιρα δεν είσαι πιά, που φέρνει
Ρόδινην όψη στα όνειρα, σδόν πόθο·
Είσαι η γυναίκα, που άπ' τη ζωή με φέρνει,
Κι' όλάκερη σαν μια φωτιά μες στην καρδιά σε
[νοιώθω.

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ήρθε αυτός ζητάει σκηνή μακρύ, για να το ρίξει του Δάρνη και να τον άνεχθεί τραβώντας τον. Μά σκηνή δέν ήταν πουθενά· η Χλόη όμως άρρη έλυσε την κορδέλλα της τη δίνει στο γελαδάρη κι' έτσι εκείνοι στεκούμενοι στην άκρη τραβούσαν κι' ο Δάρνης άνεχθηκε ακολουθώντας με τα χέρια την κορδέλλα. Έπειτα, άρρη έσυραν και τον κακώτερο τράγο με σπασμένα και τα δυο κέρια (τόσο τον ξεδικήθηκεν ο νικημένος τράγος) τον χαρίζουν στο γελαδάρη για τη βοήθεια που τους έδωσε· κι' άπορροίζον να είπουν ψέμματα στους δικούς τους ότι τον άρπαξαν λύκοι, αν τον άνεχέτοσε κανένας. Κι' αυτοί άρρη γύρισαν πίσω ζέταζαν τα κοπάδια τους· και σαν είδαν πως έβοσκαν ήσυχα και τα πρόβατα και τα γίδια, κάθησαν σε κούτσουρο βελανιδιάς και κύταγαν μήπως σε κανένα μέρος του κορμιού του ματώθηκεν ο Δάρνης όταν έπεσε. Δέν είχε πληγωθεί καθόλου, ούτε είχε ματώσει, μά ήταν γεμάτος χόμα και λάσπη και στα μαλλιά και στο άλλο κορμί. Γι' αυτό άπορροίσαν να λουστεί, προτού νοιώσουν τίποτε ο Ασιμωνας και η Μυρτάλη. Κι' άρρη πήγε μαζή με τη Χλόη στο σπήλιο των Νυμφών, της έδωσε και το πουκάμισο και το ταγάρι, κι' αυτός άρχισε να λουζεται. Κι' όταν άπολούστηκε και ξαναφάνηκεν ώμορφος όπως πρώτα, η Χλόη από τη χαρά της τον φίλησε.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΛΙΘΙΟΠΟΙΛΕΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑΣ

Α' Μέλος. Είεν τί σιγάτε; η το σοβαρόν της γεννησομένης τελετής ύμς προκατείληφε; Είπε άστερόν τι, φίλε Άμομφάρετε.

Β' Μέλος. (Άμομφάρετος) Ούκ αν έσίγων εί η δύναμην λαλείν πλην ού δύναμαι και γάρ την ημέραν πάζαν εν τοίς του Φθειρη κάφραιοις λογιδρια έξεφώνουν Φθειριώτου κελύων σανίδων άψασθαι έάν και δεύτερον ήμς άνάγκη περιστή. Άλλ' ιδού πρόεδρος.

Μιστριώτης (μπαινών). Ω χαίρετε φίλοι έταίροι και σύ θρόνε εύξεστι προεδρικέ και σύ γε λάσανον ο πρότερον αντιπρόσωπος έμός ένταυθα καθήσο, τα νυν δε τουμψ λάρυγγι επικουρήσεις. (Άναδινεί στο βήμα). Παρήλθον, ω φιλόμυθος, δημήγυρις έν' άγγελίαν τερψίθυμον ήμιν άγγείλω. Έβάδιζον την όδον Πατησίων εύθι ούρητηρίων των παρὰ Μουσειον άττα λαθών έμαυτόν—ένθους γάρ έν τη όδω έγενόμην—εις το του Άρεως πεδίων γίγνομαι Ένταυθα δη άνθρ Άχιλεύς ΧηΝέης ο των Άθιδων ραψωδός μύας κάπτων ως μακρόθεν έθεάσατό με δια ταρχατον κάλλος Άθιδά με ήγησάμενος προσήλθεν έγγύς και ήσπασατό με. Έμέ δ' εύθύς η θεία μανία άνήει και έν έμαυτψ έγενόμην και εις λόγους αυτψ ήλθον. Οίκοστροφήςας ούν τον λόγον εις το γλωττικόν ζήτημα τον άνδρα πρώτον μεν ρήμασι ποιητικοίς κατεκλήρησα είτα δε ύποσκελίσας Χατζιδακείψ σοφίσματι κατέβαλον, ίνα δε μη μακρηγορώ έπεισα αυτόν καθαρευούση χρήσθαι και τους Άττικους ύμνε έν οις πρώτος έγώ ύμνηθήσομαι δια τους ούς έμόχησα μόχθους.

Και μήν ο δε ΧηΝέης ύπό των προσπόλων άγεται.

ΧηΝέης. Κεχαίρετισμαι ήμς συγχωρήτε δ' εί σολοικίζει νεωφώτιστος γάρ.

Οί έταίροι μαζί. Έλευλεύ! έλευλεύ!

Ζηθι, Ζηθι ΧηΝέη Άχιλλεύ!

Νυν δη κροτείτω πώς τις τω χείρε
και σύ ω ΧηΝέη την κόμην σου κείρε
κι' έλθέ μεθ' ήμων
να πίες ζωμόν
καλόν εξ άμίδος

Δια την άντιγράφην
ΝΤΑΒΑΝΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Όταν ο Δάρνης έμεινε μονάχος του τέτοια παρμιλούσε:

—Τί λοιπόν μούκανε της Χλόης το φίλημα; τα χείλη είναι πιο τρυφερά κι' από τα ρόδα και το στόμα πιο γλυκό κι' από τός κερήθρες, μά το φιλή της πιο φαρμακερό κι' από το κεντρί της μέλισσας. Πολύς φορές φίλησα κατσίκακια· πολλές φορές φίλησα σκυλάκια νεογέννητα και το μουσκάρι που μου χάρισε ο Δόρκωνας· μά τουτό το φίλημα είναι άλλιώτικο· μου φεύγει το μυαλό, πετάει η καρδιά μου, λυώνει η ψυχή μου κι' όμως θέλω να ξαναφιλήσω. Ω νίκη κακή· ω άρρώστια παρξένη που ούτε τόνομά της δεν έρω λά είπώ. Άρα γε μαγιοδότηνο είχε φάει η Χλόη προτού να με φιλήσει; μά πώς δέν πέθανε; Πώς λαλούν τ' άηδόνια και το σουραυλί μου σπαίνει! πώς χοροπηδούν τα κατσίκια κι' έγώ κάθουμαι! πώς λουλούδιζον τ' άνθια κι' έγώ στεφάνια δέν πλέκω! Τα γιούλια κι' ο υάκινθος άνθίζουν, κι' ο Δάρνης μαραινεται! Άρα γε κι' ο Δόρκωνας πιο έμορφος από μένα θα φανεί;

Τέτοια ο καυμένος ο Δάρνης έπαχε κι' έλεγε, γιατί πρώτη φορά δοκίμαζε του έρωτα τίς δουλιές και τα λόγια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Μά ο Δόρκωνας ο Γελαδάρης έρωτεμένος με τη

„ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΙΟΓΡΑΦΙΑ“

Το περίφημο φιλολογικό περιοδικό της Άγγλίας Athenaeum, κρίνοντας το τελευταίο βιβλίο του Abbott, γράφει τ' ακόλουθα (19 του Σεπτεμβρίου 1903).

«Μερικά τραγούδια και παραμύθια είναι καταχωρημένα έλληνικά, μαζί με συλλογή από νιώσματα, λιανοπράγους, κι' άποσπάσματα από χειρόγραφα γιατροσόφια. Άφτα μεγαλώνουν σημαντικά την αξία του βιβλίου, και δείχνουν τη διαφορά της άληθινής και φυσικής γλώσσας από το κατάψυχρο βαρβάρημα (jargon) των έφημερίδων, το τεχνητά παραγομισμένο με κλασικισμούς μιςονόητους και με λέξεις και κλίσεις άμσταχειρίστες, που τόσο μάς άηδίασαν έναντίον της νέας έλληνικής».

Και το Saturday Review, άλλο περίφημο περιοδικό της Άγγλίας, παραβάλλει την καθαρεύουσα μας με την αρχαϊκή καθαρεύουσα, ονομάζοντας γλωσσολογίες και τις δύο.

Όπου είναι φανερό πως ο πολιτισμένος κόσμος άρχισε σιγά σιγά να μυρίζεται τη γλωσσική άγυρτία.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Έχω κι' έγώ ένα λόγον σπουδαιότατον να μνησικώ έναντίον του άγαθού και άκάνου κ. Μιστριώτη, άφου με τα καμώματά του τα πατριωτικά μου κατεβρόχθισε ένα άρθρο μου. Ο φίλιτος «Νουμās» το είχε προαναγγείλει προ ενός περίπου μηνός, αλλά δέν το έδημοσίευσε. Κι' όταν του παραπονέθηκα για αυτό, που το πήρα—δέν σάς το κρύβω—και για περιφρόνησι, ο «Νουμās μ' άπάντησε:

—«Μά τί φταίμε μείς, φιλιάνη Άροδαφνούσα, αν ο κ. Μιστριώτης κατέσχεσε το «Νουμās» και δέν επιτρέπει και σ' άλλον να μιλήσῃ;»

Άνωτέρα βία λοιπόν! Τί να γίνη; Κι' όμως εκείνο το άρθρο μου ήθελα πολύ να δημοσιευθή, γιατί σε κείνο μιλούσα για δυο κυρίες μας, δυο φαινόμενα περιεργότατα του κοινωνικού μας όρίζοντος, τίς κυρίες Μαύρου-Βαλαωρίτη, που έθυσίασαν την περιουσίαν τους για να σώσουν την τιμήν των συζύγων τους, σε τέτοια έποχή μάλιστα που άλλες κυρίες καταβροχθίζουν και την τιμήν και την περιουσίαν

Χλόη, άφου παρφυλάξε τον Δρύαντα εκεί που παρμιχονε παλούκι κοντά σ' ένα κλήμα, τον σιμόνε φέρνοντας τυριά και λίγα σουραυλία για κανίσκι. Και του δίνει τα τυριά σαν δώρο, γιατί ήταν παλιός φίλος άπ' τον καιρό που έβοσκε κι' αυτός. Κάνοντας άρχη από δω, έπιασε να του λέει για το γάμο της Χλόης· κι' αν την έπαιρνε γυναίκα, χαρίσματα πολλά και μεγάλα, σαν γελαδάρης έταζε· ένα ζευγάρι καμκατερά, τέσσερα μελίσια, πενήντα μηλιές, βουβαλοτόμαρο για να κόψει ποδήματα, ένα μουσκάρι άποκομμένο κάθε χρόνο· ως που λίγο έλειψε μαγεμένος ο Δρύαντας από τα χαρίσματα να στερξει το γάμο. Μά σκέφτηκε ότι η κορασίδα αξίζει καλύτερο γαμπρό κι' από το φόβο μήπως αν φανερωθεί καμιά φορά, του λάχουν αγιάτρευτες συμφορές και το γάμο άρνήθηκε και συχώρηση ζήτησε κι' από τα ταμμένα χαρίσματα παρκατήθηκε.

ΚΛΦΛΑΛΙΟ Θ'

Άφου λοιπόν και δεύτερη φορά γελάστηκε ο Δόρκωνας στην έλπίδα του και του κάκου έχασε τα καλά τυριά, σκέφτηκε ν' άρπάξει τη Χλόη με τα χέρια του όταν τη βρεί μονάχη· και σαν παραμύθι, ότι μέρα με τη μέρα πήγαιναν τα κοπάδια στο πότισμα τη μια μέρα ο Δάρνης και την έλλη τ' κορίτσι, μηχανεύεται πονηριά, που ταίριαζε σε βοσκό.

(Ακολουθεί)